

دستورالعمل رسیدگی به تخلفات اشخاص موضوع ماده ۳۵ قانون بازار اوراق بهادار ج.ا.و دیگر اشخاص تحت نظارت سازمان

مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۰۱ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار

در اجرای ماده (۳۵) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران، مصوب آذرماه ۱۳۸۴ و مواد (۱۷) و (۱۸) آئین‌نامه اجرایی قانون مذکور، این دستورالعمل در تاریخ ۱۳۸۷/۰۱/۲۰ به تصویب هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید و در اجرای بند (۵) ماده یک همان قانون و به منظور تعیین نحوه رسیدگی به تخلفات اشخاص موضوع ماده (۱۴) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل در اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی که به تصریح ماده (۱۶) قانون اخیرالذکر تحت عنوان اشخاص تحت نظارت نام برده شده‌اند، این دستورالعمل در تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۰۱ به شرح زیر اصلاح گردید.

• ماده یک :

کلیه اصطلاحات و واژه‌هایی که در ماده یک قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی و بند (۲) ماده (۱) آئین‌نامه اجرایی همان قانون تعریف شده‌اند، به همان مفاهیم در این دستورالعمل بکار رفته‌اند. سایر اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف می‌شوند :

○ بند یک :

قانون بازار اوراق بهادار: منظور قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی است .

○ بند دو :

تشکل خود انتظام: منظور بورس‌ها، بازارهای خارج از بورس، کانون‌ها و شرکت‌های سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه است که طبق قانون بازار اوراق بهادار مجوز تأسیس و فعالیت دریافت نموده‌اند .

○ بند سه :

کمیته رسیدگی: منظور کمیته رسیدگی به تخلفات موضوع ماده ۳ این دستورالعمل می‌باشد که به اختصار کمیته نیز نامیده می‌شود .

○ بند چهار :

هیأت رسیدگی: منظور هیأت رسیدگی به تخلفات موضوع ماده ۳ این دستورالعمل می‌باشد که به اختصار هیأت نیز نامیده می‌شود .

• ماده دو :

هر گونه فعل یا ترک فعل اشخاص تحت نظارت که منجر به نقض قوانین و مقررات بازار سرمایه از قبیل قانون بازار اوراق بهادار، قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل در اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، مصوبات شورا، سازمان، یا تشکلهای خودانتظام گردد، تخلف محسوب و متخلف طبق این دستورالعمل و سایر مقررات مربوط، به تنبیهات مقرر محکوم می گردد .

• ماده سه :

مراجع رسیدگی به تخلفات موضوع ماده (۲) عبارتند از:

○ بند یک :

کمیته رسیدگی به تخلفات

○ بند دو :

تشکل خود انتظام مربوطه، که در مورد بورس به استناد ماده ۳۵ قانون بازار اوراق بهادار، هیأت مدیره بورس مربوطه و در مورد سایر تشکل های خود انتظام هیأت مدیره یا شورای همان تشکل خود انتظام یا کمیته ای است که تشکل خود انتظام برای رسیدگی به تخلفات اعضاء تعیین نموده است .

○ بند سه :

هیأت رسیدگی به تخلفات

○ بند چهار :

هیأت مدیره سازمان

• ماده چهار :

کمیته رسیدگی دارای سه عضو است که شامل (الف) مدیر پیگیری امور تخلفات سازمان به عنوان رئیس کمیته (ب) مدیر یا رئیس اداره مربوطه در سازمان و (ج) نماینده تشکل خود انتظام مربوطه می باشد. رئیس کمیته براساس محتویات پرونده، مدیر مربوطه در سازمان و نماینده تشکل خود انتظام مربوطه را حسب مورد مشخص و به جلسه کمیته دعوت می نماید .

○ تبصره :

نمایندهٔ تشکل خود انتظام مربوطه برای عضویت در کمیته از میان کارکنان خبره، مورد وثوق و با تجربهٔ آن تشکل خود انتظام انتخاب و به دبیرخانه کمیته رسیدگی معرفی می‌شود .

● ماده پنج :

پروندهٔ تخلفاتی براساس گزارش هر یک از معاونتها، مدیریتها یا ادارات سازمان یا گزارش هر یک از تشکل‌های خود انتظام در دبیرخانهٔ کمیته تشکیل می‌شود. دبیرخانه کمیته پس از تشکیل پرونده، اقدامات لازم را برای تکمیل پرونده انجام داده و موضوع را در کمیته مطرح می‌نماید تا به شرح زیر رسیدگی و تصمیم‌گیری شود .

○ بند الف :

در صورتی که متهم به تخلف، عضو یکی از تشکل‌های خود انتظام باشد، آن‌گاه به شرح زیر عمل می‌شود:

الف-۱) در صورتی که براساس بررسی‌های اولیهٔ اسناد، مدارک و مستندات موجود در پرونده و نظر کمیته رسیدگی، مجازات انضباطی تخلف ارتكابی از نوع مجازات‌های ماده (۶) این دستورالعمل نبوده و در نتیجه تعیین مجازات در صلاحیت تشکل خودانتظام مربوطه باشد، کمیته پس از رسیدگی، رأی پیشنهادی خود را به تشکل خودانتظام مربوطه ارسال می‌نماید تا تشکل خود انتظام یادشده با لحاظ رأی پیشنهادی به تخلف رسیدگی و رأی بدوی را صادر نماید.

الف-۲) در صورتی که براساس بررسی‌های اولیهٔ اسناد، مدارک و مستندات موجود در پرونده و نظر کمیته رسیدگی، مجازات انضباطی تخلف ارتكابی از نوع مجازات‌های ماده (۶) این دستورالعمل بوده که تعیین و اعمال آن‌ها در صلاحیت تشکل خود انتظام مربوطه نیست، آن‌گاه پرونده براساس نظر کمیته تکمیل و جهت رسیدگی و صدور رأی بدوی به هیأت رسیدگی ارجاع می‌گردد.

○ بند ب :

در صورتی که متهم به تخلف، عضو یکی از تشکل‌های خودانتظام نباشد، آن‌گاه به ترتیب زیر عمل می‌شود:

ب-۱) در صورتی که متهم از اشخاص موضوع ماده (۳) دستورالعمل ماده ۱۸ آیین‌نامه اجرایی قانون بازار اوراق بهادار باشد، آن‌گاه پرونده براساس نظر کمیته رسیدگی (بدون حضور نماینده تشکل خودانتظام) تکمیل و برای رسیدگی و صدور رأی طبق دستورالعمل یادشده به هیأت رسیدگی ارجاع می‌گردد.

ب-۲) در صورتی که متهم از اشخاص موضوع ماده (۳) دستورالعمل ماده ۱۸ آیین‌نامه اجرایی قانون بازار اوراق بهادار نباشد، آن‌گاه به یکی از دو حالت زیر عمل می‌گردد:

ب-۲-۱- چنانچه به تشخیص کمیته رسیدگی مجازات تخلف ارتكابی از نوع مجازات‌های مندرج در ماده (۶) این دستورالعمل نباشد، آن‌گاه کمیته رأی بدوی را صادر نموده و دبیرخانه کمیته رأی را به متخلف یا متخلفین ابلاغ می‌نماید.

ب-۲-۲- چنانچه به تشخیص کمیته، مجازات تخلف ارتكابی از نوع مجازات‌های مندرج در ماده (۶) این دستورالعمل باشد، آن‌گاه پرونده براساس نظر کمیته تکمیل و برای رسیدگی و صدور رأی بدوی به هیأت رسیدگی ارجاع می‌شود.

○ تبصره یک :

آراء بدوی صادره از تشکلهای خودانتظام با تقاضای تجدیدنظرخواهی هر متخلفی که طی رأی صادره محکوم شده است و نیز با اعتراض سازمان مبنی بر عدم رعایت قوانین و مقررات در جریان رسیدگی یا صدور رأی، قابل رسیدگی مجدد در هیئت رسیدگی می‌باشد .

○ تبصره دو :

آراء بدوی صادره از کمیته رسیدگی که در اجرای بند (ب-۲-۱) این ماده صادر می‌شود با تقاضای تجدیدنظرخواهی هر متخلفی که طی رأی صادره از کمیته رسیدگی محکوم شده است قابل رسیدگی مجدد در هیئت رسیدگی می‌باشد .

○ تبصره سه :

در صورت ناقص بودن پرونده، دبیرخانه کمیته با قید موارد نقص، پرونده را جهت تکمیل به واحد مربوطه در سازمان یا گزارش دهنده ارسال می‌کند .

● ماده شش :

اعمال مجازات‌های زیر در صلاحیت کمیته رسیدگی و تشکلهای خودانتظام نمی‌باشد:

○ بند الف :

مجازات‌های جرائم نقدی موضوع ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی؛

○ بند ب :

مجازات لغو یا تعلیق مجوز تأسیس و فعالیت و لغو یا تعلیق گواهینامه‌های حرفه‌ای،

○ بند ج :

مجازات‌های سلب صلاحیت حرفه‌ای مدیران اشخاص تحت نظارت.

● ماده هفت :

هیأت رسیدگی، مرکب از سه عضو است که شامل معاون حقوقی سازمان به عنوان رئیس هیأت، یک نفر به انتخاب هیأت مدیره و معاون مرتبط با تخلف مورد رسیدگی در سازمان می‌باشد. رئیس هیأت براساس محتوای پرونده، معاون مربوطه را مشخص و به جلسه دعوت می‌نماید. معاون مربوطه می‌تواند نماینده‌ای را جهت حضور در جلسه رسیدگی و صدور رأی معرفی نماید .

● ماده هشت :

صلاحیت هیأت رسیدگی به شرح زیر است:

○ بند الف :

رسیدگی به پرونده‌هایی که در اجرای بندهای الف-۲ یا ب-۲-۲ ماده ۵ این دستورالعمل از طرف کمیته به هیأت ارجاع می‌گردد؛ براساس مقررات این دستورالعمل و حسب مورد صدور رأی بدوی یا ارجاع مجدد آن به کمیته براساس تبصره (۲) این ماده .

○ بند ب :

رسیدگی به پرونده‌هایی که در اجرای بند ب-۱ ماده ۵ این دستورالعمل از طرف کمیته به هیأت ارجاع می‌گردد؛ براساس دستورالعمل ماده ۱۸ آیین‌نامه اجرایی قانون بازار اوراق بهادار و صدور رأی بدوی .

○ بند ج :

رسیدگی به درخواست‌های تجدیدنظر آراء بدوی صادره از طرف تشکل‌های خودانتظام یا کمیته رسیدگی و صدور رأی قطعی .

○ تبصره یک :

در صورتی که رأی قطعی صادره به شرح بند (ج) این ماده در برگیرنده مجازات محرومیت کارگزار از انجام معامله در هر یک از بازارهای مختلف بورسها باشد باید به تأیید هیئت مدیره سازمان برسد .

○ تبصره دو :

در صورتی که هیأت در رسیدگی به پرونده واصله، تشکل خودانتظام مربوطه را صالح به رسیدگی تشخیص دهد، پرونده را جهت رسیدگی و صدور رأی پیشنهادی به شرح ماده (۵) این دستورالعمل به کمیته رسیدگی عودت می‌دهد. کمیته رسیدگی موظف است مطابق نظر هیأت عمل نماید .

● ماده نه :

آراء بدوی صادره توسط هیأت رسیدگی با تقاضای تجدیدنظرخواهی هر متخلفی که طی رأی صادره محکوم شده است، در هیأت مدیره سازمان قابل تجدیدنظرخواهی است.

● ماده ده :

درخواست تجدیدنظر از آراء بدوی صادره طبق این دستورالعمل، باید حداکثر ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ رأی، به دبیرخانه کمیته رسیدگی تسلیم گردد .

● ماده یازده :

جلسات مراجع رسیدگی با حضور اکثریت اعضای آن رسمیت یافته و مطابق نظر اکثریت تصمیم‌گیری می‌شود. کلیه اعضای حاضر، ذیل صورتجلسه و رأی را باید امضاء نمایند. در صورت وجود نظر مخالف، نظر مزبور در ذیل صورتجلسه درج شده و به امضاء عضو مخالف خواهد رسید .

● ماده دوازده :

دبیرخانه کمیته رسیدگی در سازمان است که تحت نظر مدیریت پیگیری تخلفات سازمان تشکیل می‌شود، و امور مربوط را از قبیل تشکیل و تکمیل پرونده، تعیین وقت رسیدگی، دعوت از اعضاء، تشکیل جلسات و تنظیم آراء انجام خواهد داد. دبیرخانه هیأت رسیدگی نیز همان دبیرخانه کمیته می‌باشد .

● ماده سیزده :

دبیرخانه کمیته موظف است، موارد تخلف را مستنداً به اشخاص موضوع گزارش ابلاغ نموده و مهلت ۱۰ روزه‌ای را برای دریافت پاسخ تعیین نماید. در ابلاغیه ارسالی باید قید شود که شخص موضوع گزارش می‌تواند در جلسه رسیدگی کمیته یا هیأت حسب مورد حاضر شده و دفاعیات خود را مطرح نماید. تاریخ دقیق جلسه و محل آن باید مشخص شود. عدم دریافت پاسخ مکتوب یا عدم حضور شخص موضوع گزارش مانع از رسیدگی و صدور رأی نخواهد بود .

○ تبصره :

سایر مراجع رسیدگی هم می‌توانند جهت استماع دفاعیات شخص یا اشخاص موضوع گزارش های تخلفاتی، از آنان دعوت به عمل آورند. عدم حضور شخص یا اشخاص مذکور، مانع از رسیدگی و صدور رأی نخواهد بود .

- **ماده چهارده :**

- آراء مراجع رسیدگی باید مشتمل بر موارد زیر باشد؛

- **بند یک :**

مشخصات شخص یا اشخاص موضوع گزارش

- **بند دو :**

خلاصه‌ای از شرح اتهامات وارده

- **بند سه :**

گردش کار و دفاعیات مطروحه

- **بند چهار :**

در صورت متخلف شناخته شدن هر شخص تعیین نوع تخلف و مجازات انضباطی وی به استناد قوانین و مقررات

- **بند پنج :**

قطعی یا قابل تجدیدنظر بودن رأی صادره و مرجع ومهلت تجدیدنظر

- **تبصره :**

در صورتی که مرجع رسیدگی به تخلفات در رسیدگی به پرونده، تخلفاتی را احراز ننماید و یا اتهام تخلفاتی وارده به متهم به دلیل فقدان اسناد، مدارک و دلایل قابل انتساب به اشخاص موضوع این دستورالعمل نباشد پرونده مختومه شده و جز در اجرای تبصره (۱) ماده (۵) این دستورالعمل قابل رسیدگی مجدد نمی‌باشد. در هر صورت مدیر پیگیری تخلفات سازمان موظف است نتایج رسیدگی به گزارش‌های تخلفاتی در کمیته رسیدگی و هیئت رسیدگی را به طور منظم به رئیس سازمان، معاون حقوقی سازمان و معاون مربوطه در سازمان اعلام نماید .

- **ماده پانزده :**

تشکل‌های خودانتظام موظفند در اجرای ماده ۱۷ آیین‌نامه اجرایی قانون بازار اوراق بهادار، یک نسخه از آراء صادره خود را حداکثر ظرف مدت ۳ روز از تاریخ صدور، به سازمان ارسال نمایند .

- **ماده شانزده :**

چنانچه مراجع رسیدگی در جریان رسیدگی به گزارشهای تخلفاتی تشخیص دهند که تداوم فعالیت اشخاص موضوع گزارشهای تخلفاتی در حین رسیدگی و قبل از صدور رأی قطعی منجر به تداوم تخلف یا وقوع تخلفات جدید می‌شود باید مراتب را به هیأت مدیره سازمان اعلام کنند تا نسبت به تعلیق فعالیت اشخاص مزبور اتخاذ تصمیم شود .

- **تبصره :**

در صورت کشف یکی از جرایم موضوع قانون بازار اوراق بهادار در جریان رسیدگی، هر یک از مراجع رسیدگی به تخلفات مراتب را به معاونت حقوقی سازمان گزارش می‌نمایند .